

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
T 070 333 44 44

Onze referentie
2025-0000091292

Bijlage
1

Kopie aan
De voorzitter van de Tweede
Kamer

Datum 19 mei 2025
Betreft Gemeentenieuws van SZW 2025-3

Hierbij ontvangt u het Gemeentenieuws van SZW 2025-3. Deze nieuwsbrief wordt tevens verzonden aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Het Gemeentenieuws van SZW 2025-3 gaat in op de volgende onderwerpen:

1. Armoede onder eenverdieners
2. Oproep aan gemeenten: 'Lever ook data aan voor DDAS!'
3. Oproep: 'Deelname aan enquêteonderzoek naar verkorting minnelijk traject'
4. Nieuwe ontwikkelingen routekaart financiële zorgen
5. Impulsbudget sociaal ontwikkelbedrijven (inclusief verdeling per samenwerkingsverband)
6. Rijksbijdrage sociale infrastructuur
7. Beschut werk – forfaitaire loonkostensubsidie + extra budget
8. IPS-regeling voor gemeenten: van tijdelijk naar structureel
9. Oproep: 'Deelname aan onderzoek naar gemeentelijke re-integratiedienstverlening'
10. Bijeenkomst over ervaringskennis in beleid en uitvoering
11. Verandering arbeidsmarktinfrastructuur: de komst van het Werkcentrum
12. Lifecoaches maken het verschil in Leeuwarden-Oost: pilot resulteert in structurele aanpak
13. Online Sessie voor gemeenten, publieke dienstverleners en andere organisaties rond multiprobleemsituaties
14. Gemeentelijke ontheffing Wet inburgering 2007 voortaan voldoende voor naturalisatie
15. VN-verdrag handicap

De Staatssecretaris Participatie
en Integratie,

J.N.J. Nobel

1. Armoede onder eenverdieners

In november 2024 is de motie Flach ([Kamerstukken II, 36617, nr. 13](#)) aangenomen. De motie verzoekt de regering om in overleg met gemeenten te bezien welke maatregelen kunnen worden genomen om armoede onder eenverdieners tegen te gaan, en hiervoor aanbevelingen te doen richting gemeenten. Eenverdieners zijn huishoudens, met of zonder kinderen, waarvan één iemand inkomen heeft. Deze huishoudens betalen bij een gelijk bruto huishoudinkomen meer inkomstenbelasting dan een vergelijkbaar huishouden van tweeverdieners, waardoor zij netto minder geld overhouden. In 2022 leefden 5,1% van de eenverdieners in armoede (volgens de lage-inkomensgrens). In de klankbordgroep Participatie, Inkomen, Armoede en Schulden (PIAS) is met gemeenten gesproken over dit onderwerp. Als eenverdienerhuishoudens in armoede leven, vallen zij onder het reguliere armoedebeleid. Er zijn verschillende manieren om extra aandacht te hebben voor deze groep. Via dit artikel willen wij aanbevelingen delen die uit de klankbordgroep naar voren zijn gekomen en zo invulling geven aan de motie Flach.

Verscheidende gemeenten gaven aan dat zij focussen op het beter bereiken en ondersteunen van de doelgroep werkende armen, waaronder ook eenverdienerhuishoudens. Om werkende armen te helpen gaan bij sommige gemeenten ambtenaren met inwoners in gesprek om breed te praten over bestaanszekerheid en hoe mensen geholpen kunnen worden. In deze gesprekken wordt bijvoorbeeld bezien wat de mogelijkheden zijn om meer uren te werken. Ook worden mensen geattendeerd op inkomensondersteunende maatregelen. Vanaf 2028 wordt een belastingkorting voor eenverdienershuishoudens met een laag inkomen tijdelijk breder beschikbaar gesteld. Gemeenten kunnen huishoudens er dan op wijzen dat ze deze kunnen aanvragen.

Een andere manier om mensen in armoede, en daarmee ook eenverdieners, te helpen is door het bereik van de minimaregelingen te verhogen. Hiervoor gaan gemeenten ook in gesprek met werkgevers. Proactieve dienstverlening speelt hier een belangrijke rol in. Daarnaast zullen gemeenten in het kader van de uitvoering van de Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek ([artikel 1 gemeentenieuws 2025-1](#)) de komende jaren ook in contact komen met een specifieke groep 'alleenverdienerhuishoudens'. Dit betreft jaarlijks ongeveer 6.000 eenverdienerhuishoudens met een loongerelateerde uitkering die een bedrag aan toeslagen mislopen doordat landelijke regelingen tegen elkaar in werken. Wanneer de gemeente een alleenverdienerhuishouden in beeld heeft om de tegemoetkoming uit de tijdelijke regeling te verstrekken, kan de gemeente het huishouden tegelijkertijd wijzen op de beschikbare minimaregelingen.

Een laatste concreet punt dat naar voren kwam heeft te maken met de gehanteerde inkomensgrenzen van minimaregelingen. Voor deze grenzen kunnen bruto bedragen worden gehanteerd. Door de inkomstenbelasting hebben eenverdienerhuishoudens een lager netto inkomen dan andere typen huishoudens die onder deze inkomensgrens vallen. Als een gemeente rekening wilt houden met het netto inkomen, bijvoorbeeld van eenverdienerhuishoudens waarvoor meer uren werken niet mogelijk is, kan een aparte bruto inkomensgrens of het gebruik van netto inkomensgrenzen uitkomst bieden. Op deze manier wordt het recht van eenverdienerhuishoudens op minimaregelingen niet beïnvloed door de inkomstenbelasting.

2. Oproep aan gemeenten: 'Lever ook data aan voor DDAS!'

Het ministerie van SZW roept gemeenten op om data aan te leveren voor de eerste rapportage van het project Data Delen Armoede en Schulden (DDAS). Met DDAS worden gegevens over schuldhelpverlening op een uniforme en gestandaardiseerde manier uitgevraagd. Daarmee kunnen gemeenten meer inzicht krijgen in het effect van hun schuldenbeleid.

Beter monitoren

Gemeenten gebruiken nu nog niet dezelfde definities over armoede en schulden, wat een goed beeld in de weg staat. Het doel van DDAS is definities te standaardiseren en de uitvraag te

uniformeren en uiteindelijk te automatiseren. Door op deze manier datagedreven te werken, kunnen gemeenten de effectiviteit van hun financiële hulpverlening beter monitoren.

Doetinchem: 'DDAS bespaart veel geld'

De eerste gemeenten hebben hun gegevens over het jaar 2024 al aangeleverd. Daarbij constateerde Doetinchem dat DDAS [een aanzienlijke besparing op administratieve lasten](#) oplevert.

Doe mee, aanleveren kan nog tot 30 juni!

Hoe meer gemeenten dit jaar nog volgen, hoe beter zicht we ook op landelijk niveau krijgen op de hulp aan mensen met schulden. Daarom nodigt het ministerie van SZW gemeenten nogmaals van harte uit mee te doen. Om dat makkelijker te maken heeft de DDAS-projectgroep de deadline voor aanlevering verruimd tot 30 juni.

Alle informatie over het project is te vinden op [de DDAS-website](#).

3. Oproep: 'Deelname aan enquêteonderzoek naar verkorting minnelijk traject'

Doel van het onderzoek

Om mensen die in een schuldregeling bij een gemeente zitten sneller perspectief te bieden, is de aflostermijn van minnelijke trajecten per 1 juli 2023 verkort van 36 maanden naar 18 maanden.

In opdracht van het ministerie van SZW voert het lectoraat Armoede Interventies van de Hogeschool van Amsterdam een onderzoek uit naar deze verkorting. Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de gevolgen van de verkorting voor de totstandkoming en werking van het minnelijke traject. Gedurende het onderzoek bevraagt de Hogeschool van Amsterdam schuldhulpverleners, schuldregelaars, schuldeisers en schuldenaren door middel van interviews en groepsgesprekken en zetten ze middels deze nieuwsbrief landelijk een enquête uit. De oplevering van de definitieve rapportage wordt eind juni 2025 verwacht en op basis hiervan wordt de Tweede kamer geïnformeerd.

Helpt u mee?

De Hogeschool van Amsterdam roept schuldhulpverleners en schuldregelaars op om hun ervaringen te delen met betrekking tot de verkorting van het minnelijk traject door middel van het invullen van een enquête. Schuldhulpverleners of schuldregelaars die ervaring hebben met de verkorting van het minnelijk traject, wordt verzocht de enquête [Enquête 'halvering minnelijk traject' in te vullen](#). Het invullen van de enquête duurt ongeveer 10 minuten.

Namens het ministerie van SZW en de Hogeschool van Amsterdam, alvast hartelijk dank!

4. Nieuwe ontwikkelingen routekaart Financiële Zorgen

Nieuwe website

De routekaart Financiële Zorgen van de VNG heeft een nieuwe website gekregen. Dit zorgt voor een betere toegankelijkheid en vindbaarheid van alle informatie, ondersteuningsproducten en voorbeelden die beschikbaar zijn voor gemeenten om inwoners, ondernemers en jongeren met geldzorgen nog beter te ondersteunen. Neem snel een kijkje op <https://routekaartfinancielezorgen.vng.nl/>

Nieuwe inhoud

Verder is de routekaart Financiële Zorgen de afgelopen maand uitgebreid. De website bevat nu ook een Spoor voor de Jongere, specifieke informatie voor het management, informatie over preventie van schulden en een Toolkit die gemeenten ondersteunt om de informatie uit routekaart effectief te benutten. Met deze uitbreidingen biedt de routekaart gemeenten nóg meer informatie, ondersteuningsproducten en praktijkgerichte voorbeelden om schuldhulpverlening vorm te geven

vanuit inwonersperspectief. In mei volgt het Spoor Samenwerken met vrijwilligers. Een deel van de informatie over dit onderwerp vindt u nu al in de [Handreiking Samenwerken met vrijwilligers\(organisaties\) | VNG](#).

Week van de Interventies

Op 2 april organiseerde het VNG-programma Verbinden Schuldendomein de Dag van de Interventies, in samenwerking met SchuldenlabNL en het ministerie van SZW. Zo'n 150 aanwezigen gingen met elkaar in gesprek over de belangrijke rol van gemeenten bij het aanpakken van (problematische) schulden bij inwoners en de manier waarop de interventies van SchuldenlabNL kunnen bijdragen om inwoners hierbij te ondersteunen.

Heeft u de Dag van de Interventies gemist? Dan bent u van harte welkom bij de online Week van de Interventies: diverse interventies verzorgen in de week van 2 tot 6 juni een online (be)sprekkuur. In deze (be)sprekuren krijgt u informatie over de betreffende interventie en waarvoor gemeenten deze kunnen inzetten. Daarnaast vertelt het programma Verbinden Schuldendomein over de handvatten voor gemeenten om af te wegen of en hoe een interventie van toegevoegde waarde kan zijn voor de gemeentelijke dienstverlening en welke implementatieondersteuning beschikbaar is. Meer informatie en aanmelden via: [Agenda | VNG](#)

5. Impulsbudget sociaal ontwikkelbedrijven

Vanaf 2025 is tien jaar lang budget beschikbaar om gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven financieel te ondersteunen bij de noodzakelijke transitie en transformatie van de sociale infrastructuur. In totaal is er € 289,7 miljoen beschikbaar als impulsbudget. In 2025 betreft dit € 35 miljoen. In de jaren 2026 – 2030 is er jaarlijks € 31,5 miljoen beschikbaar. Daarna loopt het impulsbudget jaarlijks iets af. In 2034 (laatste jaar) is de hoogte van het budget € 19,8 miljoen.

Het impulsbudget wordt uitgekeerd via een decentralisatie-uitkering (DU) en verdeeld op basis van de maatstaf 'doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep'. Het impulsbudget wordt beschikbaar gesteld per samenwerkingsverband van gemeenten op het terrein van sociaal ontwikkelbedrijven. Uitkering zal plaatsvinden aan de grootste gemeente op basis van inwoneraantal binnen het samenwerkingsverband. Via [deze lijst](#) is te zien welke gemeente bij welk samenwerkingsverband is gerekend, inclusief de bijbehorende budgetverdeling. In de meicirculaire 2025 wordt de DU impulsbudget sociaal ontwikkelbedrijven gepubliceerd. Vanaf dat moment ontvangen gemeenten impulsbudget.

6. Rijksbijdrage sociale infrastructuur

Het Rijk stelt vanaf 2025 extra middelen beschikbaar aan gemeenten waarmee zij op termijn 10.000 werkplekken kunnen faciliteren, zie ook de [Voorsjaarnota 2024](#). De werkplekken zijn bedoeld voor mensen die niet vallen onder beschut werk, maar wel zijn aangewezen op de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven voor hun ontwikkeling richting regulier werk of voor een tijdelijk vangnet, zie ook de [Kamerbrief van 21 december 2023](#).

Gemeenten ontvangen dit extra budget, in lijn met de ophoging van de Rijksbijdrage Beschut Werk (per 2024), zodat de infrastructuur beschikbaar is. De middelen worden in de meicirculaire 2025 als apart budget toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie, omdat de verdeling verschilt met die van de rijksbijdragen Wet Sociale werkvoorziening (Wsw) en beschut werk (BW). In 2025 is € 19,8 miljoen beschikbaar, met een oploop naar structureel € 35,9 miljoen. Dit structurele niveau wordt in 2035 bereikt. De middelen worden verdeeld over gemeenten op basis van de maatstaf 'doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep'.

7. Beschut werk – forfaitaire loonkostensubsidie + extra budget

In sommige gevallen hebben mensen veel begeleiding of aanpassing van de werkplek nodig. Voor hen is beschut werk een belangrijk instrument om werk mogelijk te maken. Voor mensen met een beschutte baan wordt momenteel een loonwaardemeting uitgevoerd om te bepalen in hoeverre hun productiviteit afwijkt van andere werknemers. Op basis daarvan wordt de werkgever gecompenseerd via een loonkostensubsidie, zodat mensen duurzaam kunnen blijven deelnemen aan de arbeidsmarkt.

Uit onderzoek blijkt dat er verschillende knelpunten zijn met de loonwaardesystematiek binnen beschut werk. Zo is de economische waarde van het verrichte werk door beschut werkers vaak onvoldoende om loonkosten op minimumloonniveau te dekken. Daardoor ontstaat voor werkgevers een mismatch tussen de toegekende LKS - volgend uit de loonwaardesystematiek - en de daadwerkelijk benodigde LKS om de loonkosten te kunnen dekken. Ook kan een loonwaardemeting een grote emotionele impact hebben op beschut werkers.

Een oplossing binnen de loonwaardesystematiek wordt niet haalbaar geacht. Daarom is besloten om een forfaitaire loonkostensubsidie in te voeren voor medewerkers met een indicatie beschut werk. Hiermee zal een vaste vergoeding voor de gemiste loonwaarde uitgekeerd gaan worden aan werkgevers en hoeft voor beschut werk geen loonwaardemeting meer te worden uitgevoerd. Dit scheelt tevens administratieve lasten voor gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven. Invoering van een forfaitaire LKS vergt een wetswijziging.

Met de invoering van een forfaitaire LKS zijn extra financiële middelen gemoeid. In 2025 betreft dit een bedrag van € 34,3 miljoen. Dit loopt op tot structureel € 90 miljoen vanaf 2048. Het kabinet heeft hier in de [voorjaarsnota 2025](#) middelen voor vrijgemaakt. Deze middelen zullen in eerste instantie, bij septembercirculaire 2025, toegevoegd worden aan de Rijksbijdrage beschut werk binnen de integratie-uitkering Participatie. Nadat een forfaitaire LKS voor medewerkers met een indicatie beschut werk wettelijk geregeld is (naar verwachting per 2028), zullen de extra middelen onderdeel worden van het budget voor bijstand en loonkostensubsidies.

8. IPS-regeling voor gemeenten: van tijdelijk naar structureel

IPS, Individuele Plaatsing Steun, is een door de GGZ ontwikkelde, bewezen effectieve re-integratiemethode bedoeld voor mensen met (ernstige) psychische aandoeningen. 30 tot 40 procent van de mensen met een uitkering heeft psychische problemen en ontvangt hulp vanuit de GGZ. Gemeenten kunnen voor de groep mensen met een bijstandsuitkering bij de GGZ IPS-trajecten inkopen. Om de inzet van IPS voor mensen met een bijstandsuitkering die GGZ-hulp ontvangen te bevorderen loopt er sinds 2023 voor gemeenten een tijdelijke regeling. De tijdelijke regeling loopt tot en met 2025.

Het kabinet heeft in de [voorjaarsnota 2025](#) besloten om vanaf 2026 structureel € 12 miljoen jaarlijks beschikbaar te stellen.

De lopende samenwerking tussen GGZ, gemeenten en UWV krijgt met dit besluit de zekerheid die nodig is om continuïteit in de uitvoering te kunnen garanderen.

Als stap 1 zal de lopende IPS-regeling voor de gemeentelijke doelgroep met een jaar, dus tot en met 2026, worden verlengd. In overleg met de betrokken uitvoerende partijen zal worden bekeken hoe een structurele regeling er na 2026 uit komt te zien. Mogelijk is daar een wetswijziging voor nodig, wat de nodige tijd vergt.

9. Oproep: 'Deelname aan onderzoek naar gemeentelijke re-integratiedienstverlening'

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vraagt uw aandacht voor een onderzoek naar gemeentelijke re-integratiedienstverlening in Nederland. Het onderzoek biedt een waardevolle gelegenheid om inzicht te krijgen in de (financiële) stand van zaken rondom de keuzes in de uitvoering van gemeenten om mensen te ondersteunen naar werk en naar bredere participatie.

Het onderzoek wordt in opdracht van SZW uitgevoerd door Significant en begeleid door een klankbordgroep bestaande uit medewerkers van gemeenten en de VNG. De vragenlijst (Microsoft-Excelformat) vindt u [op de website van Significant](#). Wij vragen aan gemeenteambtenaren en relevante partners om de ingevulde vragenlijst zo spoedig mogelijk in te sturen naar re-integratiegemeenten@significant.nl. De uiterste inleverdatum is **19 mei 2025**. Meer praktische informatie vindt u in het Excel-bestand zelf. Bij vragen over de inhoud kunt u contact opnemen via bovengenoemd e-mailadres.

De input van uw gemeente is belangrijk om tot een goed landelijk beeld te komen. Wij hopen dat zo veel mogelijk gemeenten meedoen om een zo representatief mogelijk beeld te krijgen. De vragenlijsten helpen om bredere kennis te vergaren over hoe gemeentelijke re-integratiedienstverlening wordt vormgegeven, maar ook draagt dit bij aan kennisdeling tussen gemeenten over dit onderwerp.

Deelname wordt zeer gewaardeerd en draagt bij aan het succes van dit onderzoek. Wij danken u bij voorbaat voor uw tijd en bijdrage en kijken uit naar uw deelname.

10. Bijeenkomst over ervaringskennis in beleid en uitvoering

Op 23 mei vindt in Utrecht een bijeenkomst plaats over de inzet van ervaringsdeskundigen bij de Participatiewet en de werkwijze die de Participatiewet in balans vraagt. Deze synergiebijeenkomst is gratis bij te wonen door gemeenten en is de afsluiter van het eerste deel van het Actieeerproject KEUS. De doelen van KEUS zijn: ervaringskennis duurzaam borgen in beleid én uitvoering; bijdragen aan een cultuurverandering naar meer menselijke maat; en de vakkundigheid van klantmanagers en beleidscollega's vergroten. Het European Anti Poverty Network Nederland (EAPN NL) voert het actieeerproject uit, samen met de Hogeschool Windesheim Almere en het Expertisecentrum Sterk uit Armoede, met ondersteuning van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Tijdens de bijeenkomst kijken deelnemende gemeenten vanuit beleid, vanuit uitvoering én met een ervaringsdeskundige uit de gemeente terug op het geleerde in het actieeerproject. Bij deze bijeenkomst zijn ook geïnteresseerde gemeenten welkom, die niet konden deelnemen aan de eerste fase. Aanmelden kan via <https://forms.office.com/e/e8KPHGY111>. Ter voorbereiding van de bijeenkomst en bij een overtekening van het aantal geïnteresseerden zal na uw aanmelding contact met u worden opgenomen.

11. Verandering arbeidsmarktinfrastructuur: de komst van het Werkcentrum

Op dit moment wordt gewerkt aan de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. Het doel is om werkenden, werkzoekenden en werkgevers passende ondersteuning te bieden bij werk, ontwikkeling, scholing en bemensingsvraagstukken. Eén van de uit te voeren maatregelen is het creëren van één regionaal loket in elke arbeidsmarktregio: het Werkcentrum. Het Werkcentrum is er voor iedereen met vragen over werk. In alle 35 arbeidsmarktregio's zal er vanaf 1 januari 2026 een Werkcentrum zijn. Het Werkcentrum verbindt de dienstverlening van publieke en private partijen om de arbeidsmarkt te versterken en arbeidsmarktdienstverlening toegankelijk te maken voor iedereen. Het jaar 2025 wordt gebruikt om hiernaartoe te werken. De eerste Werkcentra zijn inmiddels al operationeel.

Handreikingen

De arbeidsmarktregio's staan voor een grote klus om de samenwerking tussen de publieke en private partijen structureel vorm te geven en te werken aan het Werkcentrum. Om de regio's

hierbij te ondersteunen wordt [een serie handreikingen](#) gepubliceerd. De eerste set hiervan staat op [Samenvoordeklant.nl](#) en omvat:

- Handreiking Model Samenwerkingsconvenant Arbeidsmarktregio
- Handreiking Meerjarenagenda en Arbeidsmarktinformatie
- Handreiking Transitieperiode naar regionale Werkcentra
- Handreiking Gegevensdeling in de transitieperiode

Deze handreikingen worden op basis van nieuwe ontwikkelingen en ervaringen vanuit de arbeidsmarktregio's geactualiseerd.

Huisstijl Werkcentrum

Eén van de stappen op weg naar het Werkcentrum is de huisstijl. In maart is de [huisstijl van het Werkcentrum](#) gelanceerd. Deze huisstijl combineert een landelijke uitstraling met regionale flexibiliteit. Het logo blijft overal herkenbaar. Centraal staat dat er één herkenbare merkidentiteit is. De regio kan wel een eigen kleurenpalet kiezen. Hiervoor zijn er drie regionale kleurvarianties in plaats van oranje: rood, paars en groen. Daarmee kunnen de regio's hun eigenheid visualiseren zonder dat er een grote diversiteit in uitingen ontstaat.

In het eerste kwartaal van 2026 wordt via een campagne landelijk en regionale bekendheid gegeven aan de Werkcentra.

Internetconsultatie

Tot 29 april jl. stond het concept-wetsvoorstel versterking arbeidsmarktinfrastructuur open voor [internetconsultatie](#). Het wetsvoorstel bestaat uit de volgende maatregelen:

- versterking publiek-private governance van regionaal arbeidsmarktbeleid;
- structurele landelijke ondersteuning van de regionale samenwerking;
- het creëren van één regionaal loket (het Werkcentrum); versterking samenwerking en bieden van publieke dienstverlening aan werkzoekenden;
- de benodigde aanscherping van grondslagen voor gegevensverwerking.

Het wetsvoorstel is de uitkomst van brede beleidsvorming, uitwerking en afstemming met alle partijen. De internetconsultatie bood burgers, bedrijven en organisaties de gelegenheid een reactie te geven op het wetsvoorstel, om de kwaliteit en de uitvoerbaarheid van het voorstel te verbeteren.

Het resultaat van de consultatie en de verwerking daarvan in het concept-wetsvoorstel wordt in een verslag op hoofdlijnen vermeld op de website. Dit gebeurt nadat de ministerraad het voorstel voor een wet heeft goedgekeurd en nadat deze aan de Raad van State is aangeboden.

Wie werken er aan deze hervorming?

Het ministerie van SZW werkt in dit programma samen met de publieke en private organisaties die een rol spelen op de arbeidsmarkt: UWV, gemeenten, VNG, Divosa, SBB, MBO-Raad, NRTO, FNV, CNV, VCP, VNO-NCW en MKB-NL.

Meer informatie

Op de [themapagina hervorming arbeidsmarktinfrastructuur](#) op [Samenvoordeklant.nl](#) is uitgebreide informatie te vinden over de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur. Hier is ook meer informatie te vinden over de huisstijl, handreikingen en andere onderwerpen.

Vragen?

[Stuur dan een mail naar onze postbus.](#)

12. Lifecoaches maken het verschil in Leeuwarden-Oost: pilot resulteert in structurele aanpak

Nieuwe werkwijze biedt jongeren met complexe problemen nieuwe perspectieven

In Leeuwarden-Oost, een van de gebieden binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV), is een innovatieve pilot succesvol afgerond: de inzet van lifecoaches voor

jongeren met meervoudige problematiek. Deze pilot, mede gefinancierd door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), heeft niet alleen concrete resultaten opgeleverd, maar heeft ook geleid tot een structurele verandering. Met het eindigen van de succesvolle pilot zijn de lifecoaches vanaf 1 januari 2025 van het jongerenteam binnen de gemeente Leeuwarden, naar een breder werkveld binnen het Doorstroompunt Friesland Noord gegaan.

Jongeren vielen tussen wal en schip

In Leeuwarden werd geconstateerd dat jongeren met problemen op meerdere leefgebieden, zoals schulden, onstabiele woonsituaties, schooluitval of mentale gezondheidsklachten, vaak niet de juiste ondersteuning ontvingen, of pas in een te laat stadium. De bestaande voorzieningen en hulpstructuren sloten onvoldoende aan bij hun complexe levensomstandigheden. Dit zorgde ervoor dat sommige jongeren tussen wal en schip vielen, wat leidde tot verdere escalatie van hun problemen. Om dit patroon te doorbreken werd binnen de pilot gekozen voor een vernieuwende aanpak: de inzet van een vaste lifecoach die langdurig en laagdrempelig naast de jongere staat en deze begeleidt op alle leefgebieden.

Kleine caseload, grote impact

De kracht van de lifecoaches zit in hun werkwijze. Ze hebben een relatief kleine caseload, waardoor ze intensief kunnen werken met een beperkte groep jongeren. Door met één voet in de gemeente en de andere in het veld te staan, weten ze de werelden van beleid en praktijk effectief te verbinden. Dit stelt hen in staat om maatwerk te leveren en, indien nodig, buiten de gebaande paden te denken. De relatie met de jongere is hierbij leidend. Eerst wordt er geïnvesteerd in vertrouwen en nabijheid. Daarna wordt pas de focus gelegd op stabilisatie zoals een veilige woonsituatie, inkomen, opleiding of werk en persoonlijke ontwikkeling, zoals het versterken van zelfvertrouwen, het opbouwen van een sociaal netwerk en het ontdekken van toekomstmogelijkheden.

Vertrouwen en concrete resultaten

De pilot heeft geleid tot meetbare verbeteringen in het leven van de jongeren. Ze voelen zich serieus genomen, ervaren weer grip op hun situatie en maken vooruitgang op verschillende levensgebieden. Bovendien blijkt de aanpak niet alleen effectief, maar ook kostenbesparend. Dit blijkt uit een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA), deze toont aan dat de aanpak resulteert in minder inzet van zware zorg, minder politiecontacten en een betere participatie in de samenleving. Dit komt de maatschappij direct ten goede. De inzet van lifecoaches is daarbij een waardevolle aanvulling op de reguliere uitvoering van gemeentelijke taken in het sociaal domein. Een mooi voorbeeld van wat er kan ontstaan wanneer een gemeente de ruimte, middelen en begeleiding krijgt om zelf een doeltreffende en vernieuwende aanpak te ontwikkelen die jongeren daadwerkelijk weer perspectief biedt.

Lees het hele verhaal

Indien u meer wilt weten over de aanpak, de verhalen van jongeren en de geleerde lessen, kunt u Het volledige eindrapport van de pilot [hier](#) downloaden. Ook staat het onderzoek in de [kennisbank jeugdwerkloosheid](#).

13. Online Sessie voor gemeenten, publieke dienstverleners en andere organisaties rond maatwerk bij multiprobleemsituaties

Landelijk netwerk van maatwerkprofessionals met mandaat

Gemeenten krijgen regelmatig te maken met inwoners die in complexe situaties vastlopen in het systeem. Hulpvragen stapelen zich op, maar bestaande regels en voorzieningen bieden dan onvoldoende ruimte. Professionals voor Maatwerk Multiproblematiek (PMM) helpt bij het doorbreken van dit soort vastgelopen situaties. Wat PMM voor gemeenten kan betekenen, staat centraal in de maandelijkse online Q&A-sessie.

Eén loket voor vastgelopen multiprobleemsituaties

PMM is een netwerk van professionals van 6 ministeries, meer dan 65 gemeenten en 20 publieke dienstverleners. Via het [Landelijk Maatwerkloket Multiproblematiek](#) biedt PMM één ingang bij het Rijk voor het oplossen van vastgelopen multiprobleemsituaties. Het [Maatwerkregister](#) helpt professionals van gemeenten en landelijke uitvoeringsorganisaties om elkaar eenvoudiger te vinden en inwoners sneller en beter te kunnen helpen. Daarnaast signaleert PMM knelpunten en deelt deze met beleidsmakers, om bij te dragen aan beter beleid en een beter werkend systeem.

Ontdek wat PMM te bieden heeft

Elke maand organiseert PMM een online Q&A-sessie voor gemeenten, publieke dienstverleners en andere organisaties. De sessie is bedoeld voor iedereen die met multiprobleemsituaties te maken heeft: van professionals tot beleidsmedewerkers en managers. Tijdens de sessie komen de missie en werkwijze van PMM aan bod, net als de beschikbare instrumenten, de voordelen van deelname en het commitment dat wordt gevraagd. Ook is er volop ruimte voor vragen en het delen van ervaringen.

Aanmelden voor de Q&A op 29 mei

De eerstvolgende Q&A-sessie vindt plaats op donderdag 29 mei van 15.00 tot 16.00 uur. Deelname aan PMM en de Q&A is gratis. Aanmelden kan via de [website van PMM](#).

14. Gemeentelijke ontheffing Wet inburgering 2007 voortaan voldoende voor naturalisatie

De voorwaarden voor ontheffing van de naturalisatietoets voor inburgeraars onder de Wet inburgering 2007 (Wi2007) zijn veranderd. Een gemeentelijke ontheffing van de inburgeringsplicht op grond van aantoonbaar geleverde inspanningen (AGI) door de inburgeraar is voortaan voldoende voor naturalisatie. Dit heeft de IND laten weten.

Er zijn nog circa 3.000 mensen inburgeringsplichtig onder de Wi2007. Onder deze wet bepalen gemeenten zelf de voorwaarden voor eventuele ontheffing van de inburgeringsplicht. De inburgeraars onder de Wi2007 zijn vaak niet goed meer in beeld bij gemeenten. Als ze zich bij een gemeente melden, is dat meestal vanwege de wens om te naturaliseren. Daarvoor is een inburgeringsdiploma of een ontheffing van de inburgeringsplicht noodzakelijk.

Gemeentelijke ontheffing

Een gemeente kan overgaan tot ontheffing van de inburgeringsplicht als de inburgeraar zich voldoende heeft ingespannen om het inburgeringsdiploma te halen, maar dat is niet gelukt. Het college is dan van oordeel dat het voor de inburgeraar redelijkerwijs niet mogelijk is het examen te halen. Dit heet ontheffing op grond van aantoonbaar geleverde inspanningen (AGI)).

Tot voor kort werkte een gemeentelijke ontheffing op grond van AGI onder de Wi2007 niet door voor naturalisatie. Om toch ontheffing van de naturalisatietoets te krijgen was ook een advies van DUO noodzakelijk. Dat advies is niet meer nodig, heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid bepaald. Een gemeentelijke ontheffing is afdoende.

Het streven is de wijziging officieel per 1 juli 2025 te laten ingaan. Gemeenten hoeven die datum niet af te wachten en kunnen de nieuwe regels meteen toepassen, laat de IND weten in een [nieuwsbericht](#).

Voorlichtingsdocument Wi2007

De rijksoverheid wil de Wi2007 graag afbouwen. Gemeenten ondersteunen dat streven. Om inburgeraars te stimuleren het traject af te ronden, hebben gemeenten aangegeven meer informatie nodig te hebben over in het bijzonder het ontheffingenbeleid. Daarom is een voorlichtingsdocument opgesteld. Het document, beschikbaar op de sites van [DUO](#) en [Divosa](#), zet die informatie op een rijtje, ook de relatie met de naturalisatietoets en het sterker verblijfsrecht.

15. VN-Verdrag Handicap

Nederland heeft in 2016 het VN-verdrag Handicap geratificeerd. Het verdrag regelt het recht op gelijke behandeling en gelijkwaardig meedoen voor mensen met een beperking of chronische aandoening. Het ministerie van VWS coördineert de implementatie van het VN-verdrag Handicap, maar alle ministeries en andere overheden zijn zelf verantwoordelijk om dit vorm te geven in hun eigen beleid en werkwijzen.

In februari 2024 is een rijksbrede nationale strategie voor de verdere implementatie van het VN-verdrag gepubliceerd. In deze strategie staan doelstellingen die in 2040 behaald moeten zijn. De doelstellingen zijn verdeeld in leefdomeinen zoals werk en inkomen (bijv. werkplekken zijn – waar het beroep het toelaat – digitaal, fysiek, sociaal toegankelijk en er is passende ondersteuning om te kunnen werken), vervoer en mobiliteit (bijv. de publieke ruimte is toegankelijk voor voetgangers, rolstoelgebruikers en fietsers met een beperking), en onderwijs en ondersteuning (bijv. passende zorg en ondersteuning is beschikbaar, dit vormt geen belemmering om te kunnen leren en ontwikkelen).

Momenteel wordt gewerkt aan de eerste Werkagenda 2025-2030 met hierin concrete maatregelen en (nieuwe) initiatieven. Gemeenten spelen daarbij een belangrijke rol. Streven is dat deze Werkagenda nog voor de zomer naar de Tweede Kamer gaat.

Meer informatie

Als u meer wilt lezen over dit onderwerp kunt u de volgende pagina's bekijken:

- [Gelijke rechten voor mensen met beperking of chronische ziekte](#)
- [Aanbevelingen VN-comité](#)
- [Nationale strategie VN-verdrag handicap](#)